

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Hidroterra“
Zietelos g. 3, Vilnius
el.p. jurgis@hidroterra.lt

2017-02 - 28

Nr. (28.4)-A4-2119

I

Nr.

Kopija

Adresatams pagal sąrašą

GALUTINĖ ATRANKOS IŠVADA DĖL UAB „ALYTAUS REGIONO ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS“ KOMPLEKSNIO ALYTAUS REGIONE SUSIDARANČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO TAKNIŠKIŲ K., ALYTAUS R. POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Peržiūrima atrankos išvada. Peržiūrima atrankos išvada dėl UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras“ kompleksinio Alytaus regione susidarančių atliekų tvarkymo Takniškių k., Alytaus raj. poveikio aplinkai vertinimo (priimta Aplinkos apsaugos agentūros 2016-12-28 raštu Nr. (28.4)-A4-13136).

2. Kur, kada ir kokiose visuomenės informavimo priemonėse buvo paskelbta visuomenei apie Atsakingos institucijos priimtą atrankos išvadą, kuri persvarstoma. Apie priimtą atrankos išvadą visuomenei buvo paskelbta: Alytaus krašto laikraštyje „Alytaus naujienos“ 2017 m. sausio 12 d., Nr. 5 (12941); Respublikiniame laikraštyje „Lietuvos aidas“ 2017 m. sausio 14 d. Nr. 10,11,12; Alytaus rajono savivaldybės skelbimų lentoje 2017 m. sausio 11 d.; Alytaus rajono Alovės seniūnijos skelbimų lentoje 2017 m. sausio 11 d. Aplinkos apsaugos agentūros internetiniame puslapyje www.gamta.lt rubrikoje Poveikio aplinkai vertinimas (PAV).

3. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas. UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras“, Vilniaus g. 31, Alytus, tel. 8 315 72842, faks.: 8 315 50150 el. p. info@alytausratc.lt
Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas. Kompleksinis Alytaus regione susidarančių atliekų tvarkymas.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta. Takniškių k., Alovės sen., Alytaus raj.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas. Šiuo metu Alytaus regioniam atliekų tvarkymo centrui (toliau -RATC) priklausančių sklypų teritorijoje eksploatuojamas Alytaus regioninis nepavojingų atliekų sąvartynas. Sąvartyno eksploatacijos veikla esamoje teritorijoje vykdoma nuo 1985 metų, o 2007 m. atidarytas naujas regioninis sąvartynas, atitinkantis nepavojingų atliekų sąvartynams keliamus reikalavimus. Šiaurės vakarinėje pagrindinio sklypo dalyje yra uždarytas atliekų kaupas, o greta jo įrengtos 2 ir 3 sąvartyno sekcijos. Taip pat šiame sklype eksploatuojama žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė, degių atliekų perkrovimo aikštelė, inertinių atliekų apdorojimo aikštelė su asbesto šalinimo sekcija ir stambiųjų bei kitų atliekų surinkimo aikštelė. Šalia naujos atliekų šalinimo sekcijos nuo 2014 m. iki MBA mechaninio rūšiavimo įrenginio veikimo buvo eksploatuojama mechaninio rūšiavimo linija.

Bendras planuojamos ūkinės veiklos (toliau -PŪV) teritorijos plotas – 34,3769 ha. Pagrindinis 26.2415 ha sklypas (Unikalus Nr.3373-0008-0299) nuosavybės teise priklauso Lazdijų rajono, Druskininkų, Alytaus rajono, Alytaus miesto, Prienų rajono, Birštono savivaldybėms, Varėnos

rajonu savivaldybės tarybai ir savivaldybės žemės patikėjimo teise patikėtas UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centrai“. Teritorijoje yra penki žemės sklypai: 1) Unikalus Nr. 3373-0008-0299, Kadastrinis Nr. 3373/0008:299, plotas – 26,2415 ha; 2) Unikalus Nr. 3373-0008-0274, Kadastrinis Nr. 3373/0008:274, plotas – 2,7587 ha; 3) Unikalus Nr. 3373-0008-0265, Kadastrinis Nr. 3373/0008:265, plotas – 1,9700 ha; 4) Unikalus Nr. 4400-518-7892, Kadastrinis Nr. 3373/0008:507, plotas – 0,9683 ha; 5) Unikalus Nr. 4400-1518-7967, Kadastrinis Nr. 3373/0008:508, plotas – 2,4384 ha.

Visų sklypų pagrindinė naudojimo paskirtis kita, naudojimo būdas: atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo (sąvartynai) teritorijos. Pagrindiniame 26,2415 ha ir antrame 2,7587 ha ploto žemės sklypuose esamos užstatytos zonos: uždarytas senų atliekų kaupis (43000 m²); nauja šalinamų atliekų kaupo zona (67000 m²); biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aikštelė (12000 m²) bei pagaminto komposto laikymo aikštelė (12000 m²); statybinių atliekų aikštelė (inertinių atliekų apdorojimo aikštelė) (12100 m²); aptarnaujančių pastatų ir įrenginių zona (26763 m²); grunto sandėliavimo aikštelė (9500 m²); mechaninio atliekų apdorojimo įrenginiai, pastatas ir statiniai (2642 m²); atrūšiuotų atliekų laikino saugojimo aikštelė su stogine (436 m²); biologinio atliekų apdorojimo įrenginiai, pastatas ir statiniai (3634 m²); brandinimo aikštelė (1500 m²); degių atliekų saugojimo/sandėliavimo aikštelė (plotas 3300 m²).

Šiuose sklypuose nutiesti vandentiekio, buitinių ir lietaus nuotekų tinklai, įrengti priešgaisriniai rezervuarai, nutiesta filtrato surinkimo linija. Vanduo tiekiamas iš greta esančio UAB „Toksika“ eksploatuojamo gręžinio, buitinės nuotekos ir sąvartyno atliekų kaupe susidarantis filtratas slėgine nuotekų linija perduodamas į Alytaus miesto nuotekų valymo įrenginius. Paviršinės nuotekos nuo administracinės ir gamybinės zonos surenkamos kauptuve, iš kurio perduodamos į valymo įrenginius. Paviršinės nuotekos valomos vietiniuose paviršinių nuotekų valymo įrenginiuose. Išvalytos nuotekos išleidžiamos į Terpinės upelį. Nuotekų valymo įrenginių našumas 864 m³/d. Nuo esamų dangų nuvedamos nuotekos užterštos organiniais teršalais (bendras plotas apie 0,592 ha) valomos esamuose lietaus nuotekų valymo įrenginiuose, kurių našumas 12 l/s. Išvalytos nuo naftos produktų nuotekos nuvedamos į UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centrui priklausančius tinklus ir su kitomis, sąvartyno teritorijoje susidarantiomis nuotekomis išleidžiamos į UAB „Dzūkijos vandenys“ nuotekų tinklus. Filtrato nuotekų susidarymas nepavojingų atliekų sąvartyne tiesiogiai priklauso nuo kritulių kiekio. Sąvartyno kaupe susidarantis filtratas slėgine linija perduodamas į Alytaus miesto valymo įrenginius drauge su buitinėmis nuotekomis. Svarstoma galimybė filtratą ateityje tvarkyti vietoje įdiegiant filtrato valymo įrenginius.

Objekte yra telekomunikacinės ryšio priemonės, elektra tiekiamas iš transformatorinės pastotės. Taip pat įrengtos asfalto, skaldos (kelių), betoninių trinkelų (šaligatvių) dangos, aikštelės. Vyraujanti naudojimo paskirtis – kita / kiti inžineriniai statiniai. Esamas užstatymo plotas – 50,2 %.

Planuojamos ūkinės veiklos teritorija yra Alytaus rajono savivaldybės Alovės seniūnijoje, Takniškių kaime. Vakariniėje dalyje PŪV sklypas ribojasi su krašto keliu Nr. 129 Antakalnis–Jieznas–Alytus–Merkinė, į pietus, apytiksliai 700 m atstumu nuo PŪV sklypų yra krašto kelias Nr. 220 Trakai–Rūdiškės–Pivašiūnai–Alytus. Artimiausi gyvenamosios paskirties pastatai nuo PŪV sklypų (bendros Alytaus RATC priklausančios teritorijos) nutolę apytiksliai 290 m ir 340 m atstumu šiaurės kryptimi, 300 m atstumu vakarų kryptimi ir 320 m atstumu šiaurės rytų kryptimi. Visi šie pastatai yra už sąvartynui nustatytos 500 m SAZ (SAZ nustatomas nuo taršos šaltinio) teritorijos ribų. Pramoninės, visuomeninės paskirties statinių PŪV gretimybėse nėra. Greta PŪV sklypo eksploatuojama UAB „Toksika“ priklausanti pavojingų atliekų aikštelė. Artimiausia urbanizuota teritorija – Alytaus miestas, išsidėstęs 3,5 km atstumu, pietvakarių, vakarų kryptimis. Artimiausia mokykla – Alytaus Piliakalnio pagrindinė mokykla (adresu: Jieznos g. 1, Alytus) yra apie 4,2 km atstumu į pietvakarius, VšĮ Alytaus pirminės sveikatos priežiūros centras (adresu: Jieznos g. 2, Alytus) taip pat yra apie 4,0 km atstumu į pietvakarius nuo sklypo, kuriame pastatyti biologinio apdorojimo įrenginiai ribų. Artimiausias lopšelis-darželis Nykštukas (adresu: A. Juozapavičiaus g. 44, Alytus) yra 4,25 km atstumu į pietvakarius.

Planuojami nauji statiniai, įrenginiai: 1) pagaminto komposto laikymo aikštelė (8000 m²); 2) 2 konteinerinio tipo pastatai - naudotų daiktų keitimo ir paruošimo pakartotinai naudoti (smulkių daiktų remontui, tvarkymui ir eksponavimui) ir elektros ir elektronikos įrangos ardymui (apie 60 m²) punktai; 3) dengta stoginė naudotų daiktų keitimo ir paruošimo pakartotinai naudoti (didelių gabaritų daiktų (baldu, elektronikos prietaisų) remontui, tvarkymui ir eksponavimui (apie 100 m²); 4) kietojo atgautojo kuro (toliau – KAK) gamybos pastatas (apie 1500 m²); 5) KAK saugojimo pastogė (apie 500 m²); 6) filtrato valymo įrenginiai konteinerinio tipo arba stacionariame pastate.

Mechaninio rūšiavimo linija eksploatuojama šalia Alytaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno, vakarinėje dalyje. Eksploatuojamo mechaninio rūšiavimo įrenginio projektinis pajėgumas – 65 702 t/metus atliekų (> 25 t/val. atliekų). Mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo įrenginyje iš bendro MKA srauto atskiriamos šios frakcijos: biologiškai skaidi atliekų (toliau – BSA) frakcija (operatorius pagal Alytaus RATC nurodymą šias atliekas perduos arba į biologinio apdorojimo įrenginius, kurie įrengiami šalia mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo pastato arba į žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę. Inertinė frakcija (bus perduodama Alytaus RATC, kuris šias atliekas naudos sąvartyno perdengimui arba šalins, arba naudos biologinio apdorojimo įrenginiuose); metalai (operatorius juodusius ir spalvotuosius metalus perduos šias atliekas tvarkančioms įmonėms); degi lengva frakcija (bus perduodama Alytaus RATC, kuris lengvą atliekų frakciją be PE arba be PVC perduos KAK gamintojams arba KAK bus gaminamas vietoje); likutinė sunki degi frakcija (operatorius perduos Alytaus RATC, kuris jas perduos į atliekų deginimo įrenginius arba šalins sąvartyne); PE arba PVC arba popierius ir kartonas iš lengvos atliekų frakcijos (operatorius perduos Alytaus RATC, kuris jas šalins arba perduos šias atliekas tvarkančioms įmonėms). MKA rūšiavimo įrenginyje smulkesnės nei 600 mm dydžio mišrios komunalinės atliekos pakraunamos į priėmimo zonoje įrengtą smulkintuvą (pajėgumas >25 t/val. atliekų). Lengva degi atliekų frakcija konvejerine linija nukreipiama į NIR optinį separatorių PVC išrinkimui ir NIR separatoriuje atskyrus PVC, konvejerine juosta nukreipiama arba į presą, arba į konteinerį. Supresuota lengva, degi frakcija iš preso paduodama į pakavimo įrenginį. Kipos pakavimui naudojama pilnai automatizuota elektrohidraulinė sistema su užkrovimu pakuoti ir nukrovimu supakavus kipą. Po pakavimo, supresuotos ir supakuotos kipos nukreipiamos laikinam laikymui arba transportavimui. Šios atliekos laikinai laikomos 3300 m² ploto atliekų laikymo aikštelėje ir perduodamos į KAK gamybos įrenginius. Iš sunkios degios atliekų frakcijos magnetu ir separatoriumi išrenkami juodieji ir spalvotieji metalai. Metalai nukreipiami į konteinerius ir perduodami atliekų tvarkytojams. Likusi sunki degi frakcija arba perduodama į atliekų deginimo įrenginius arba šalinama sąvartyne.

Biologinio apdorojimo įrenginiuose su energijos gamyba vykdoma BSA (mechaninio rūšiavimo įrenginiuose iš mišrių komunalinių atliekų srauto atskirtos biologiškai skaidžios (20–80 mm) bei (0–20 mm) frakcijos bei kitų atliekų tvarkytojų ar fizinių bei juridinių asmenų atvežtos biologiškai skaidžios atliekos), tame tarpe ir atskirai surinktų maisto atliekų, apdorojimas, kurį sudaro: biologiškai skaidžių atliekų apdorojimas anaerobinio apdirbimo tuneliuose, iš atliekų išgaunant biodujas; išgautų biodujų naudojimas el. generatoriuje su vidaus degimo varikliu, elektros energijos ir šilumos gamybai; anaerobiškai apdorotų biologiškai skaidžių atliekų, o esant poreikiui ir tiesiai iš atliekų laikymo zonos be anaerobinio apdorojimo, biologiškai skaidžių atliekų apdorojimas (kompostavimas) kompostavimo tuneliuose; kompostavimo tuneliuose apdorotų (perdirbtų) atliekų perdavimas tolimesniam stabilizavimui kompostavimo (brandinimo) zonoje; jei biologiškai skaidžios atliekos tik džiovinamos kompostavimo tuneliuose, tai šio technologinio proceso metu gauta degioji atliekų frakcija perduodama į KAK gamybos įrenginius. Biologinio apdorojimo įrenginių su energijos gamyba projektinis pajėgumas – 20 154 t/metus biologiškai skaidžių atliekų. Sukaupus reikiamą BSA kiekį, jomis užpildomi anaerobinio apdorojimo (toliau – AA) tuneliai (tunelio užpildymo aukštis – apie 2,8 m; iš viso įrengti 7 AA tuneliai). Dujų išsiskyrimo optimizavimui ir aktyvaus aerobinio proceso užtikrinimui procesas trunka apytiksliai 3,5 savaitės. BSA apdorojus AA tunelyje, o esant poreikiui šias atliekas tik džiovinant, tiesiogiai iš atliekų

laikymo zonos be anaerobinio apdoravimo biologiškai skaidžios atliekos krautuvu pervežamos į kompostavimo tunelius. Kiekvieną savaitę užpildomi kompostavimo 2 tuneliai (kiekvienas po ~320 m³). Siekiant tinkamai kontroliuoti kompostavimo procesą, į kompostavimo tunelį paduodamas oras. Kompostavimo tuneliuose proceso metu palaikomas neigiamas slėgis, kad užterštas ir nemalonus kvapo oras nepasklistų patalpose. Neigiamas slėgis palaikomas ir pačiuose pastatuose, kad blogas kvapas ir užterštas oras būtų apdorotas biofiltro sistemoje ir nekontroliuojamai nesiveržtų į aplinką.

Tiek AA, tiek kompostavimo tuneliuose iš yrančių atliekų išsiskiriantis filtratas surenkamas per grindyse sumontuotą purkštukų sistemą. Iš kompostavimo tunelių filtratas perduodamas į nuosėdų duobę, iš kurios jis tiekiamas į perkoliato rezervuarą arba, jei jo nereikia, į nuotekų sistemą. Iš AA kompostavimo tunelių surinktas filtratas gražinamas į fermentavimo-perkoliato rezervuarą. Praėjus 3,5 savaitės medžiaga iš kompostavimo tunelių autotransportu pervežama į kompostavimo (brandinimo) aikštelę.

Priimtos maisto/virtuvės atliekos laikomos ir tvarkomos atskirai nuo kitų biologiškai skaidžių atliekų. Prieš tiekiant į AA tunelius maisto/virtuvės atliekos smulkinamos. AA tunelyje pasibaigus anaerobiniam procesui (maisto/virtuvės atliekų transformavimui į biodujas), šios atliekos autokrautuvo pagalba pervežamos į priešais esantį kompostavimo tunelį tolimesniam kompostavimui. Prieš pervežant AA tunelyje apdorotas maisto/virtuvės atliekas į kompostavimo tunelį, visas šių atliekų pervežimo kelias išvalomas ir dezinfekuojamas. Taip pat dezinfekuojama pervežimui naudojama transporto priemonė. Į uždara kompostavimo tunelį pervežtos irimo atliekos toliau kompostuojamos aerobinėmis sąlygomis. Jei tiriama medžiaga neatitinka nustatytų reikalavimų, ji iš naujo siunčiama į AA ar kompostavimo tunelius. Prieš medžiagą išvežant iš tunelio pirmiausia sustabdomas atskirai surinktų maisto/virtuvės atliekų priėmimas į įmonę. Zona, kurioje laikomos dar neapdorotos maisto/virtuvės atliekos uždaroma (uždaromas tunelis skirtas maisto/virtuvės atliekų laikymui), pastato grindys išvalomos ir dezinfekuojamos. Taip pat dezinfekuojamos ir transporto priemonės, kad gauta medžiaga neužsiterštų.

Biologiškai skaidžių atliekų kompostavimas numatomas esamoje žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelėje. Esamoje žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelėje kompostuojamos atskirai surinktos žaliosios (biologiškai skaidžios) atliekos, iš kurių pagamintas kompostas naudojamas miesto tvarkymo poreikiams ir žemės plotų rekultivavimui. Esamas aikštelės našumas – 5800 t žaliųjų atliekų per metus. Visa aikštelės sklypo danga asfaltuota, aikštelėje susidarančios lietaus nuotekos ir kompostavimo filtratas yra nuvedamas į seno sąvartyno kaupo filtrato sistemą.

Pradėjus eksploatuoti biologiškai skaidžių atliekų biologinio apdoravimo įrenginius su energijos gamyba, medžiaga iš kompostavimo tunelių pervežama į biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aikštelę (esamą žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę) galutiniam stabilizavimui (kompostavimui), todėl numatomas aikštelės pajėgumų didinimas iki 20 000 t/m biologiškai skaidžių atliekų. Pačios kompostavimo aikštelės papildomai plėsti nereikės. Žaliųjų atliekų kompostavimo proceso pagreitinimui naudojami komposto vartytuvai. Siekiant pilnai išnaudoti kompostavimo aikštelės plotą, pagamintas kompostas bus laikomas atskirai dviejose 12000 m² ir 8000 m² ploto aikštelėse.

Atskirai surinktos žaliosios (biologiškai skaidžios) atliekos ir biologinio apdoravimo įrenginyje apdorotos BSA bus kompostuojamos atskiruose kompostavimo kaupuose. Atskirai surinktų žaliųjų (biologiškai skaidžių) atliekų kompostavimo technologija nesikeis, išskyrus tai, jog į aikštelę atvežtos medienos atliekos bus perduodamos į planuojamą kietojo atgautojo kuro gamybos įrenginį. Kompostavimas vykdomas atviruose kompostavimo ir brandinimo kaupuose su natūralia aeracija ir periodiniu kaupų perkrovimu. Kompostavimo metu išskiriamos 5 fazės: degradacijos (smukimo), irimo, brandinimo, stabilizavimo, galutinio apdoravimo. Iki stabilizavimo fazės vykdoma temperatūros ir drėgmės kontrolė. Stabilizuotą kompostą persijojus sijotuvu gaunamas galutinis produktas.

Biologinio apdoravimo įrenginyje apdorotos BSA kompostavimo (brandinimo) aikštelėje bus

pilamos į pylimus, kurių maksimalus aukštis 2,5 m. Suformavus pylimą, jame esanti medžiaga bus reguliariai vartoma ir, jei prireiktų, tuo pačiu metu ji bus drėkinama vandeniu arba drėkinimui priklausomai nuo jo savybių bus naudojama plautuve/drėkintuve susidaręs amonio sulfatas. Medžiaga bus vartoma kas antrą dieną (arba rečiau, priklausomai nuo medžiagos būklės), kad nenutrūktų jos stabilizavimo procesas.

Kiekvienai iš maisto/virtuvės atliekų gauto komposto partijai bus atliekamas higieninis tyrimas: patikrinamas *Esherichia coli* bakterijų titras, tikrinama ar nėra patogeninių kirmėlių, atliekama cheminė analizė ir nustatoma, ar nėra sunkiųjų metalų. Nustatoma fosforo, azoto, kalio kiekis ir terpės rūgštingumas (pH). Jeigu gaunami analizių rezultatai atitiks LAND-20-96 normatyvus, tai gauta partija bus tinkama realizuoti. Gauta medžiaga bus naudojama arba kaip stabilatas atliekų perdengimui sąvartyne, arba kaip techninis kompostas pažeistų teritorijų rekultivacijai.

Šiuo metu iš gyventojų ir smulkių verslo įmonių, įstaigų priimtos didžiosios buitinės atliekos, antrinės žaliavos, elektros ir elektroninės įrangos atliekos, liuminescencinės lempos, buityje susidaranti statybinės atliekos, naudotos padangos, išieškoti akumulatoriai ir baterijos, buities pavojingos atliekos tvarkomos stambųjų ir kitų atliekų surinkimo aikštelėje. Aikštelės plotas – 2160 m². Priimamų atliekų kiekis – 245 t/metus. Kadangi iš dalies pasikeis į didelių gabaritų aikštelę pristatytų atliekų tvarkymo technologija, numatomas priimamų atliekų kiekis – iki 1007 tonų per metus.

PŪV veiklos metu bus atliekama į aikštelę atvežtų ir apskaitytų atliekų apžiūra įvertinant atliekų tinkamumą pakartotinam naudojimui. Tinkamos pakartotinai naudoti atliekos bus vežamos į planuojamą naudotų daiktų keitimo ir paruošimo pakartotinai naudoti punktą, kuris numatomas antrame sklype, prie pagrindinio įvažiavimo. Ten daiktai esant poreikiui bus remontuojami, tvarkomi, eksponuojami ir parduodami arba išdalijami žmonėms pakartotinam naudojimui. Į aikštelę atvežtos elektros ir elektroninės įrangos (toliau – EEĮ) atliekos bus nukreipiamos į EEĮ atliekų remonto dirbtuves, planuojamas šalia naudotų daiktų keitimo ir paruošimo pakartotinai naudoti punkto. Remonto dirbtuvėse EEĮ atliekos bus apžiūrimos ir remontuojamos. Jei įrangos nebus galima suremontuoti, ji bus perduodama atliekų tvarkytojams. Prieš perduodant įrangą atliekų tvarkytojams, ji gali būti preliminariai demontuojama, siekiant atskirti atliekas, tinkamas antriniam panaudojimui: plastiką, stiklą, metalą, kurios bus gražinamos į stambųjų atliekų tvarkymo aikštelę ir laikomos atitinkamuose konteineriuose ir tvarkomos pagal aukščiau aprašytą tvarką. Pavojingos atliekos bus perduodamos į greta sąvartyno esančią UAB „Toksika“ pavojingų atliekų aikštelę. Netinkamos antriniam naudojimui nepavojingos atliekos bus šalinamos Alytaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyne. Medienos atliekos bus perduodamos į KAK gamybos įrenginį. Į planuojamą naudotų daiktų keitimo ir paruošimo pakartotinai naudoti punktą bei EEĮ ardymo dirbtuves bus vežamos atrinktos atliekos ir iš kitų Alytaus regiono stambųjų ir kitų atliekų surinkimo aikštelių. Numatomas EEĮ atliekų ardymui skirtos aikštelės pajėgumas – iki 400 t elektros ir elektronikos atliekų per metus.

Kietojo atgautojo kuro (KAK) įrenginyje bus apdorojamos MKA mechaninio rūšiavimo įrenginyje atskirtos atliekos, kurios netinka perdirbti, tačiau turi energetinę vertę gaminant deginimui skirtas atliekas ir/ar kietąjį atgautąjį kurą. KAK gamybos įrenginio teritorijoje taip pat bus laikinai saugomos supresuotos ir/ar supakuotos degios atliekos, kurių tolimesnis apdorojimas (smulkinimas) nenumatomas iki jų perdavimo šias atliekas naudojančioms (deginančioms) įmonėms.

Kietojo atgautojo kuro gamyba vykdoma uždaroje patalpose (pramoninio tipo angare ar pan.). Įrenginyje bus apdorojamos šios atliekos: rūšiavimo metu susidariusios atliekos, kurių sudėties identifikuoti neįmanoma arba netikslinga, ir kurios netinkamos perdirbimui ar kitam panaudojimui, tačiau turi energetinę vertę (kodas 19 12 12); rūšiavimo metu atskirtos degiosios atliekos (kodas 19 12 10); stambųjų ir kitų atliekų tvarkymo aikštelėje atskirtos degiosios atliekos (kodas 19 12 10); sąvartyno kaupimo mažinimo procese atskirtos degiosios atliekos (kodas 19 12 10). Į KAK gamybos įrenginius taip pat gali būti priimamos netinkamos perdirbimui dėl užterštumo ar prastos kokybės antrinės žaliavos ir pakuotės atliekos iš kitų tvarkytojų, susidaranti atskirai surinktų antrinių

žaliavų ir pakuotės tvarkymo procese (atliekų kodai 19 12 10, 19 12 12). Degiosios atliekos apdorojimui į KAK gamybos įrenginį iš MKA mechaninio rūšiavimo įrenginio ir sąvartyno kaupo mažinimo procese atvežamos didelės talpos konteineriais arba kroviniu transportu ir kaupiamos vietoje arba nedelsiant apdorojamos. Degios atliekos apdorojimui kaupiamos dengtoje stoginėje arba KAK gamybos pastate. Maksimalus kaupiamų apdorojimui degių atliekų kiekis – 3120 t (šios atliekos laikomų atliekų apskaitoje nurodytos MKA mechaninio rūšiavimo įrenginio lentelėje). Degios atliekos iš stoginės arba tiesiogiai, be tarpinio saugojimo, yra smulkinamos. Paruošta deginimui atliekų frakcija (KAK) pervežama į laikino laikymo zoną arba stoginę Maksimalus kaupiamų iki jų perdavimo šias atliekas naudojančioms (deginančioms) įmonėms apdorotų degių atliekų kiekis – 3000 t. Supresuotos ir/ar supakuotos degios atliekos, kurių tolimesnis apdorojimas (smulkinimas) nenumatomas iki jų perdavimo šias atliekas naudojančioms (deginančioms) įmonėms, laikinai saugomos atviroje aikštelėje. Maksimalus kaupiamų iki jų perdavimo šias atliekas naudojančioms (deginančioms) įmonėms neapdorotų supakuotų degių atliekų kiekis – 3000 t.

Dabartinė inertinių atliekų tvarkymo aikštelė įrengta greta Alytaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno. Inertinių atliekų tvarkymo aikštelėje, kurios plotas 12100 m², priimamos statybinės bei inertinės atliekos, įskaitant asbesto turinčias statybines atliekas. Esamas aikštelės našumas – 10 000 t atliekų per metus. Tinkamos perdirbti statybinės (inertinės) atliekos (betono, plytų, čerpių atliekos ir kt.) sandėliuojamos atskirose krūvose ne ilgiau kaip vienerius metus ir periodiškai smulkinamos (apdorojamos) mobiliu mechaniniu trupintuvu.

Atliekoms su asbestu inertinių atliekų apdorojimo aikštelėje yra skirta speciali šalinimo zona. Ji pažymėta įspėjamaisiais užrašais. Į aikštelę priimamos tik sandariai plastikinėje taroje (dvigubuose polietileno maišuose) supakuotos ir atitinkamai paženklintos asbesto turinčios atliekos.

Parametrai atliekų šalinimui Alytaus regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne nesikeis. Esamas sąvartyno našumas – 52 500 t/m. Alytaus regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne šalinamos nepavojingos atliekos. Nepavojingų atliekų šalinimo technologija nesikeis.

Sąvartyno kaupo mažinimas bus vykdomas taikant „sąvartynų kasybos“ technologiją. Sėkmingai įvykdytų sąvartynų kasybos projektų yra kaimyninėse valstybėse (Kudjape sąvartyno (Saremos sala, Estija) ir Deglava sąvartyno (Ryga, Latvija)) reaktivacija. Remiantis šiomis patvirtintomis technologijomis bus mažinamas sąvartyno kaupas.

Atliekų kaupo mažinimui bus taikomos šios technologijos: atliekų iškasimas; atliekų separavimas pagal dalelių dydį į smulkiąją ir stambiają frakcijas; juodųjų metalų turinčių atliekų atskyrimas; stambiosios atliekų frakcijos separavimas pagal dalelių svorį ir tankį.

Atsižvelgiant į tai, kad kaupas turi būti sumažintas artimiausiais metais, perkasant 1-oje sąvartyno sekcijoje pašalintas atliekas, kaupo mažinimo darbus planuojama įvykdyti per artimiausius 5-10 metų. Metano dujų sumažinimui pasirašyta rangos sutartis su UAB „Biokona“ dėl Takniškių sąvartyno dujų surinkimo sistemos įrengimo ir prijungimo prie biologinio apdorojimo įrenginių. Naujajame Takniškių sąvartyno kaupe įrengiama dujų surinkimo sistema prijungiant ją prie jau esamų dujų surinkimo šulinių. Surinktos dujos per kolektorinę dujų siurblynę pagalba tiekiamos į komunalinių atliekų biologinio apdorojimo su energijos gamyba įrengimus. Kvapų mažinimui perkamas plotas bus reguliariai laistomas tirpalu su probiotikais. Bus naudojamas SCD Odor Away arba analogiškas probiotinių kompozicijų vandens tirpalas. SCD Odor Away – natūralus koncentruotas ir konservuotas probiotinis produktas, turintis stiprių redukcinių, antioksidacinių savybių, slopinantis patogeninės mikrofloros, t.y. sierą redukuojančių mikroorganizmų, išskiriančių sieros vandenilio, amoniako, merkaptanų dujas, veiklą, savo veiklai sunaudojantis ir patogeninės mikrofloros metabolizmo produktus.

Tirpalas bus naudojamas pagal gamintojų rekomendacijas: šaltuoju metų laikotarpiu – 1 kartą per dvi savaites, vasaros metu, kai temperatūra neviršija 24°C – 1 kartą per savaitę, o esant aukštesnei temperatūrai – 2 kartus per savaitę. Esant poreikiui ar atidengus naują atliekų plotą probiotikų tirpalas gali būti naudojamas papildomai.

Sąvartyno kasyba bus vykdoma iškasant ir separuojant atliekas. Atliekos iškasamos ekskavatoriumi. Viso planuojama perkasti ir apdoroti 300 000 t atliekų.

MKA rūšiavimo pastate įrengta vėdinimo sistema. Atliekų priėmimo zonoje įrengtos dvi oro šalinimo sistemos: bendrosios apykaitos ir vietinio oro šalinimo sistema nuo smulkintuvo. Nuo smulkintuvo surinktas oras prieš išleidžiant į aplinką valomas oro valymo įrenginyje.

Atliekų rūšiavimo patalpoje įrengtos dvi oro šalinimo sistemos: bendrosios apykaitos ir vietinio oro šalinimo sistema nuo būgninio separatoriaus, oro srauto separatoriaus, NIR separatoriaus ir žvaigždinio separatoriaus. Surinktas užterštas oras tiekiamas į oro valymo įrenginį ir apvalytas išleidžiamas į aplinką. Dulkių surinkimui ir valymui parinktas įrenginys, iš kurio išleidžiamame ore yra ne didesnė, nei 10 mg/m³ kietųjų dalelių koncentracija.

Iš biologinio apdorojimo įrenginių su energijos gamyba yra trys stacionarūs oro taršos šaltiniai: biofiltras, elektros generatorius su vidaus degimo varikliu ir degimo žvakės. Bendra oro tarša iš šių šaltinių – apie 13,9 t teršalų per metus.

Pagal atlikto oro taršos modeliavimo rezultatus, iš biologinio apdorojimo įrenginių su energijos gamyba taršos šaltinių išmetamų teršalų kiekiai bei kvapai, įvertinus foninę koncentraciją neviršys nustatytų ribinių verčių. Sąvartyne, dėl atliekose vykstančių biocheminių procesų, susidaro sąvartyno dujos (biodujos).

Teršalų emisijos apskaičiuotos vadovaujantis skirtingomis metodikomis, kadangi vienos metodikos, kuri apimtų visų galinčių išsiskirti teršalų skaičiavimą, nėra. Biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aikštelėje susidarančių emisijų skaičiavimai atlikti atskirai. Amoniako emisijos nustatomos vadovaujantis Tarptautinio aplinkos oro teršalų emisijų vadovu „EMEP/EEA. Tokiu būdu amoniako emisija per metus būtų lygi 1320,0 kg. Lakiųjų organinių junginių (toliau – LOJ) emisijos nustatomos remiantis „Air Emissions Inventory Improvement Program (EIIP)“ ir dokumentu „Calculation Sheet for estimating emissions from Composting“. Tokiu būdu LOJ - 37,6 t/metus.

Mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo įrenginyje kvapų sklidimo iš įrenginio mažinimo priemonių nenumatoma. Mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo pastate bus įrengta ventiliacinė sistema, kuri užtikrins tinkamą patalpų vėdinimą. Į buitines ir operatorines patalpas tiekiamas oras nuo dulkių ir kvapų bus valomas kišeniniais ir angliniais filtrais.

Kvapų susidarymas galimas tik biologinio apdorojimo įrenginiuose su energijos gamyba, tačiau biologinio apdorojimo įrenginiai įrengti uždaroje patalpose. AA tuneliams užsipildžius biodujoms, jos centre dujų sistema ištraukiamos į dujų saugyklą.

Siekiant nustatyti visų įrenginių, t.sk. Alytaus regiono nepavojingųjų atliekų sąvartyno, mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo įrenginio, biologinio apdorojimo įrenginių su energijos gamyba (matavimo metu vyko šių įrenginių bandomieji paleidimo darbai), keliamą garso lygį, 2015 m. rugsėjo mėn. buvo atlikti triukšmo lygio matavimai dviejose vietose. Triukšmo lygis buvo matuotas ties sąvartynui nustatytos SAZ (500 m) riba. Kadangi aplinkos garso lygio matavimai buvo atlikti dienos metu ir neviršijo nakties metu leistino garso slėgio lygio, tai galima daryti išvadą, kad Alytaus RATC bendras pareiškiamos veiklos keliamas garso lygis neviršys gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje leistinų garso slėgio lygio normų dienos, vakaro bei nakties metu, todėl prevencinės priemonės nenumatomos.

Papildomai įvertintas numatytų naudoti mechanizmų biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aikštelėje ir sąvartyno kaupo mažinimo darbų metu sukliamas triukšmas.

Biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aikštelė ir sąvartyno perkavimo veikla vertinama kaip vienas plotinis triukšmo šaltinis kuriame dirba tokie mechanizmai: komposto vartytuvas, ekskavatorius ir sunkvežimiai. Visi mechanizmai sąvartyne dirba tik epizodiškai – 2 valandas per dieną. Veikla vykdoma tik dienos metu nuo 6:00 iki 18:00 val. Artimiausia gyvenamoji vieta yra už 300 m nuo sąvartyno. Skaičiuojame, koks bus garso lygis prie gyvenamosios vietos dėl sąvartyne vykdomos veiklos. Atlikus skaičiavimus gauname jog triukšmas prie artimiausio gyvenamojo pastato bus 27,4 dB.

Į sąvartynui nustatytą 500 m SAZ teritoriją gyvenamieji namai nepatenka. Pagal Alytaus rajono savivaldybės tarybos sprendimu patikslintą Alytaus rajono bendrąjį planą, PŪV teritorija patenka į vidutinės ūkinės vertės ir lengvų žemių zonas bei miško ūkio paskirties teritorijas. Pagal Alytaus rajono bendrąjį planą, PŪV sklypai į gamtinio karkaso teritoriją nepatenka. PŪV teritorijoje ir jos gretimybėse kultūros vertybių nėra. PŪV artimiausios nekilnojamos kultūros vertybės: Vaidaugų senosios kapinės, vad. Napoleono kapais – nutolusios 1,2 km atstumu, šiaurės vakarų kryptimi; Bazorų piliakalnis – nutolęs 1,7 km atstumu, šiaurės vakarų kryptimi; Bazorų k. totorių senosios kapinės – nutolusios 1,9 km atstumu, šiaurės vakarų kryptimi; Raganiškių k. totorių senosios kapinės – nutolusios 2,4 km atstumu, šiaurės kryptimi.

Artimiausioje PŪV aplinkoje, 500 m spinduliu – sąvartyno apsaugos zonos ribose – istoriniu, kultūriniu bei rekreaciniu požiūriu svarbių objektų bei saugomų teritorijų nėra. Artimiausios saugomos teritorijos: Vidzgirio botaninis draustinis – nutolęs 6,3 km atstumu, pietvakarių kryptimi; Gulbynės ornitologinis draustinis – nutolęs 6,5 km atstumu, vakarų kryptimi; Nemuno kilpų regioninis parkas – nutolęs 7,5 km atstumu, šiaurės vakarų kryptimi; Sudvajų geomorfologinis draustinis – nutolęs 8,2 km atstumu, pietvakarių kryptimi. Planuojamos ūkinės veiklos gretimybėse yra keli paviršinio vandens telkiniai. Pačioje PŪV teritorijoje yra vandens telkinys – saugykla (renatūralizuota kūdra), į kurią nuvedamos švaraus vandens nuotekos. Į rytus nuo sąvartyno apie 280 m atstumu yra pelkė. PŪV teritorijoje (Alytaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno teritorijoje) pagal parengtą aplinkos monitoringo programą vykdomas aplinkos monitoringas, kur periodiškai stebimi paviršinio ir požeminio vandens parametrai, bei oro užterštumas.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas. Artimiausia Natura 2000 teritorija – Vidzgirio botaninis draustinis – nutolęs 6,3 km atstumu, pietvakarių kryptimi; Nemuno kilpų regioninis parkas – nutolęs 7,5 km atstumu, šiaurės vakarų kryptimi.

6. Kas ir dėl kokių priežasčių pateikė prašymą persvarstyti atrankos išvadą. UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras“ 2017-01-10 raštu Nr. S-106 paprašė persvarstyti atrankos išvadą, nurodydami kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, kadangi: 1. Atsisakoma kaupo mažinimo veiklos. 2. Nustojus šalinti biologiškai skaidžias atliekas sąvartyne, jas apdorojant uždaru būdu, atviru būdu tik stabilizuojant (brandinant), poveikis aplinkos orui bus mažesnis. Tačiau, atsižvelgiant į visuomenės interesą, gali būti pateiktas kvapų sklaidos vertinimas. 3. Visa informacija detalizuota, siekiant, kad vertinančioji institucija turėtų galimybę pilnai ir vienareikšmiškai atskirti esamas veiklas nuo planuojamų. 4. Nebus statomi filtrato valymo įrenginiai.

7. Poveikio aplinkai vertinimo dalyviai, kurie dalyvavo peržiūrint atrankos išvadą. Atrankos išvados persvarstyme, kuris įvyko 2017-02-20 dalyvavo: Poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) užsakovo UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras“ atstovas, PAV dokumentų rengėjas UAB „Hidroterra“ atstovas, PAV subjektai: Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie sveikatos apsaugos ministerijos Alytaus departamento atstovė, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Alytaus skyrius atstovė, Alytaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos atstovas ir Alytaus miesto savivaldybės administracijos atstovas persvarstyme nedalyvavo, iki posėdžio raštiškai neinformavo, kad persvarstyme nedalyvaus. Atrankos išvados persvarstymo protokolas 2017-02-24, Nr. ASP-3.

8. Pastabos, pasiūlymai.

Apie galutinę atrankos išvadą planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas) privalo pranešti visuomenei Aplinkos ministerijos patvirtinta tvarka (AM 2005-07-15 įsakymas Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos patvirtinimo“ su vėlesniais pakeitimais). Teikiant informaciją visuomenei apie galutinę atrankos išvadą dėl poveikio aplinkai vertinimo nurodyti, kad išsamiau susipažinti su informacija apie planuojamą ūkinę veiklą galima Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Marijampolės ir Alytaus skyriuje, adresu Kauno g. 69, Alytus., tel. 8-315-

56734.

9. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant galutinę atrankos išvadą:

9.1. Pagal pateiktą informaciją, sąvartyno kaupo mažinimo metu išsiskirsiančių kvapų mažinimui planuojama įrengti sąvartyno dujų (metano) surinkimo sistemą ir prijungti prie biologinio apdorojimo įrenginių, perkasamą plotą laistyti probiotikų tirpalu, tačiau nepateikta informacija apie galimą kvapų intensyvumą, probiotikų įtaką kvapų intensyvumui. PAV informacijoje teigiama, kad kvapai neviršys nustatytų ribinių verčių, tačiau ši informacija nepagrįsta, nes nepateiktas kvapų modeliavimas.

9.2. PAV informacijoje pateikti amoniako bei lakiųjų organinių junginių skaičiavimai, tačiau modeliuojant teršalų į aplinkos orą sklaidą, minėtų teršalų pasiskirstymas aplinkos ore nevertintas. Neaišku, kokia šių teršalų įtaka aplinkos oro kokybei. Pagal pateiktus teršalų sklaidos žemėlapius nėra galimybės įvertinti, kokios teršalų koncentracijos aplinkos ore ties Alytaus RATC sklypo riba.

9.3. Atrankos medžiagoje nurodoma, kad PŪV metu bus laikomos ir apdorojamos EEĮ atliekos, tačiau nepateikta informacija apie EEĮ atliekų saugojimo, apdorojimo vietas ir sąlygas, neišsamiai aprašytas EEĮ atliekose esančių dalių atskyrimas, įrangos atliekų išardymas.

9.4. Planuojamas apdorotų biologinio apdorojimo įrenginiuose atliekų kompostavimas biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aikštelėje galutiniam stabilizavimui (kompostavimui). Numatomas aikštelės pajėgumų didinimas iki 20 000 t/m biologiškai skaidžių atliekų. Šiuo metu kompostuojama 5800 žaliųjų atliekų t/m., tačiau nepateikta informacija apie išsiskiriančius kvapus. Poveikio aplinkai vertinimo metu būtų atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, kuriuo būtų įvertinti galimi ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai veiksniai, pasiūlytos prevencinės priemonės, sudarytos sąlygos visuomenei dalyvauti poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procese.

9.5. Pagal pateiktą informaciją nėra galimybės atskirti esamos veiklos nuo planuojamos.

9.6. Atrankos medžiagoje nurodoma, kad planuojami filtrato valymo įrenginiai, tačiau informacijoje nenurodoma nuotekų išleidimo vieta, valymo technologijos, nepateikta informacija apie filtrato kiekius ir užterštumą.

9.7. PAV dokumentų rengėjas per atrankos išvados persvarstymą papildomos informacijos nepateikė. PAV subjektų: Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie sveikatos apsaugos ministerijos Alytaus departamento, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Alytaus skyriaus nuomone turi būti palikta galioti Aplinkos apsaugos agentūros 2016-12-28 Nr.(28.4)-A4-13136 priimta atrankos išvada.

10. Priimta galutinė atrankos išvada. Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 13 dalimi, priimama galutinė atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras“ kompleksinio Alytaus regione susidarančių atliekų tvarkymui Takniškių k., Alytaus raj. privaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą.

Ši galutinė atrankos išvada gali būti skundžiama Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo jos gavimo dienos.

Direktorius įgaliota,
Poveikio aplinkai vertinimo departamento direktorė

Justina Černienė

Laima Pliaugienė, tel. Nr.8 315 56756, el. p. laima.pliaugiene@aaa.am.lt

Galutinės atrankos išvados 2017-02-28, Nr. (28.4)-A4-2119

Adresatų sąrašas

UAB „Hidroterra“
Zietelos g. 3, Vilnius
jurgis@hidroterra.lt

Alytaus rajono savivaldybės administracijai
Pulko g. 21, Alytus
info@arsa.lt

Alytaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba
Suvalkų g. 34, Alytus
alytus.pgv@vpgt.lt

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro
prie sveikatos apsaugos ministerijos
Alytaus departamentas
Savanorių g. 4, Alytaus m.
alytus@nvsc.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos
Alytaus skyriui
Birutės g. 3A, 62151 Alytus
alytus@heritage.lt

Alytaus regiono aplinkos apsaugos departamentui
Kauno g. 69, 62107 Alytus
alytus@ard.am.lt